

РЕШЕНИЕ

№ 39642

гр. София, 14.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 82 състав, в
публично заседание на 14.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вената Кабурова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **12480** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е във връзка с подадена жалба от МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД [населено място] чрез адв. С. срещу писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25ПП-333/05.11.2025 г., издадена от управителя на НЗОК, с която поради неспазване на изискванията на чл. 321, т. 5, буква „а“ и т. 6, чл. 381, ал. 1, т. 3 от НРД за МД за 2023-2025 г., на основание чл. 76а, ал. 1 от ЗЗО, чл. 431, ал. 1 и чл. 450, ал. 1 от НРД за МД за 2023-2025 г. на възстановяване от лечебното заведение подлежи сумата в общ размер на 10667,63 евро (20 864,07 лева), представляваща медицинска дейност по истории на заболявания, отчетени по клинични пътеки № 175 и № 211.1, подробно описани в протокол за неоснователно получени суми № РД-25-401-1/22.08.2025 г.

В жалбата се излагат твърдения за незаконосъобразност на оспорената писмена покана като издадена в нарушение на материалния закон. Посочва се, че всички проведени диагностични и терапевтични дейности са извършени в пълен обем и съобразно най-добрия интерес на пациента, в съответствие с утвърдените медицински стандарти и правилата за добра медицинска практика.

Ответникът – управителят на НЗОК, редовно призован, не се явява и не изпраща представител.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със заповед № РД-25-401/31.07.2025 г. управителят на НЗОК наредил на основание чл. 72, ал. 2 и ал. 5 от ЗЗО да бъде извършена проверка на МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД, находяща се в [населено място], [улица] включваща: контрол по изпълнение на договора на лечебното заведение за оказване на болнична медицинска помощ в съответствие с НРД за МД за 2023-2025 г.

Определени били длъжностни лица – контрольори в отдел ДКБМП при РЗОК-П., които да извършат проверката.

За резултатите от извършената проверка бил съставен протокол за неоснователно получени суми № РД-25-401-2/22.08.2025 г., в който били описани случаи на неоснователно получени суми по клинични пътеки, а именно – 3 броя отчетени случая по КП № 175, всяка от тях по 5 422,69 лева или общо 16 268,07 лева и един брой отчетен случай по КП № 211.1 на стойност 4 596 лева. Подробно били описани историите на заболяванията (ИЗ) на четири здравноосигурените лица (ЗОЛ), при които били констатирани нарушения при индикациите за хоспитализация:

1. ИЗ № 12323/2025 г. на ЗОЛ Г. Х., която била хоспитализирана по спешност на 09.06.2025 г. по КП № 175 „Оперативни процедури на тънки и дебели черва, вкл. при заболявания на мезентериума и ретроперитонеума, с голям и много голям обем и сложност при лица над 18 години“, с диагноза по МКБ К80.1 „Камъни на жлъчния мехур с друг холецистит“. На същата била извършена оперативна интервенция – холецистектомия, отчетена като терапевтична процедура „лапароскопска холецистектомия“. Констатирано било, че спрямо пациентката не са били налице прояви, които да индикират хоспитализация и лечение по КП № 175, а медицинската дейност е следвало да бъде отчетена по КП № 185 „Л. холецистектомия“, тъй като данните от анамнезата, обективното състояние, проведените инструментални изследвания и оперативна дейност, както и окончателната диагноза К80.1, потвърдена от хистологичния резултат, са индикации за лечение именно по КП № 185. Констатирано било неспазване изискванията на чл. 321, т. 5, б. „а“ и т. 6, чл. 381, ал. 1, т. 3 от НРД за МД за 2023-2025 г.

2. ИЗ № 555/2025 г. ЗОЛ Л. Ш., хоспитализиран планово на 08.01.2025 г. по КП № 185 „Л. холецистектомия“ с диагноза по МКБ К80.2 „Камъни в жлъчния мехур без холецистит“. На пациента била извършена оперативна интервенция – холецистектомия, отчетена като терапевтична процедура „Л. холецистектомия“. Изписан на 13.01.2025 г. с основна диагноза К80.1 „Камъни на жлъчния мехур с друг холецистит“, по КП № 175. Посочено е, че хистологичното верифициране на препарата при микроскопското изследване на проба жлъчен път за хистология показва гангренозен холецистит, а не потвърждава онкологично или неонкологично заболяване на тънките черва и/или дебелото черво, съотносимо към КП № 175. Поставената окончателна диагноза „хроничен холецистит“ не корелира с алгоритъма на КП № 175. Направена е констатацията, че данните от анамнезата, обективното състояние, проведените инструментални изследвания и оперативна дейност, както и окончателната диагноза К80.1, потвърдена от хистологичния резултат, са индикации за лечение именно по КП № 185. Констатирано било неспазване изискванията на чл. 321, т. 5, б. „а“ и т. 6, чл. 381, ал. 1, т. 3 от НРД за МД за 2023-2025 г.

3. ИЗ № 1051/2025 г. ЗОЛ В. Ч., хоспитализиран планово на 14.01.2025 г. по КП № 185 „Л. холецистектомия“ с диагноза по МКБ К80.1 „Камъни на жлъчния мехур с друг холецистит“. На пациента била извършена оперативна интервенция – холецистектомия, отчетена като терапевтична процедура „Л. холецистектомия“. Дехоспитализиран на 19.01.2025 г. с диагноза К80.1 по КП № 175 „Оперативни процедури на тънки и дебели черва, вкл. при заболявания на мезентериума и ретроперитонеума, с голям и много голям обем и сложност при лица над 18 години“. Посочено е, че хистологичното верифициране на препарата при микроскопското изследване на проба жлъчен път за хистология показва хроничен холецистит, а не потвърждава онкологично или неонкологично заболяване на тънките черва и/или дебелото черво, съотносимо към КП № 175. Направена е констатацията, че данните от анамнезата, обективното състояние, проведените инструментални изследвания и оперативна дейност, както и окончателната диагноза К80.1, потвърдена от хистологичния резултат, са индикации за хоспитализация и лечение по КП

№ 185. Констатирано било неспазване изискванията на чл. 321, т. 5, б. „а“ и т. 6, чл. 381, ал. 1, т. 3 от НРД за МД за 2023-2025 г.

4. ИЗ № 12937/2025 г. на ЗОЛ И. К., хоспитализиран по спешност на 16.06.2025 г. с диагноза код по МКБ М47.26 „Други спондилози с радикулопатия, поясен отдел“ по КП № 211.1 „Гръбначни и гръбначно-мозъчни оперативни интервенции с голям и много голям обем и сложност“. На пациента е извършена оперативна процедура – други процедури на гръбначен канал или структури на гръбначния мозък. Дехоспитализиран на 19.06.2025 г. с основна диагноза МКБ М47.27 „Други спондилози с радикулопатия, пояснокръстен отдел“ по КП № 211.1. Констатирано било, че не са спазени индикациите за хоспитализация по КП № 211.1, уредени в приложение № 17 на НРД за МД 2023-2025 г. Посочено е, че в описания при хоспитализацията неврологичен статус няма данни за поява или прогресия на неврологичен дефицит, включващ отпадна моторна симптоматика или тазоворезервоарни смущения. Не е отбелязано провеждането на евентуално физиотерапевтично лечение, т.е. не са изчерпани възможностите за провеждане на адекватно и достатъчно продължително медикаментозно и/или физиотерапевтично лечение, преди да бъде приет за оперативно такова по КП № 211.1. Констатирано било неспазване изискванията на чл. 321, т. 5, б. „а“, чл. 381, ал. 1, т. 3 от НРД за МД за 2023-2025 г.

Въз основа на тези констатации било направено заключението, че лечебното заведение следва да възстанови получените без правно основание за горепосочените отчетени случаи по клинични пътеки на основание чл. 383, ал. 1, чл. 431, ал. 1 от НРД за МД 2023-2025 г. и чл. 76а, ал. 1 от ЗЗО в общ размер на 20864,07 лева. Протоколът бил връчен на представител на лечебното заведение на 25.08.2025 г., като в законоустановения срок не е постъпило възражение.

С обжалваната в настоящото производство писмена покана № РД-25ПП-333/05.11.2025 г. управителят на НЗОК, на основание чл. 76а, ал. 1 от ЗЗО приканил лечебното заведение в 14-дневен срок да възстанови доброволно неоснователно получената сума в размер на 20 864,07 лева, представляваща медицинска дейност по ИЗ, отчетени по КП № 175 и КП № 211.1 при неспазване на изискванията на чл. 321, т. 5, б. „а“ и т. 6, чл. 381, ал. 1, т. 3 от НРД за МД за 2023-2025 г. В мотивите на писмената покана, административният орган изцяло се солидаризирал с направените в протокола за неоснователно получени суми констатации.

При горната фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Насочена е срещу акт, подлежащ на пряк съдебен контрол за законосъобразност по аргумент от нормата на чл. 76а, ал. 4 ЗЗО. Подадена е от субект – адресат на акта, засегнат неблагоприятното от обективизираното в същия властническо волеизявление, депозирана е в преклузивния срок по чл. 149, ал.1 АПК.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна по следните съображения:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган – управителят на НЗОК, съгласно чл. 76а от ЗЗО. Поканата е издадена в предвидената от закона форма, съгласно чл. 59 АПК, като съдържа посочените в ал. 2 реквизити. Процесуалният ред за извършване на проверката, регламентиран в ЗЗО, е спазен. Издадена е заповед за възлагане на проверка, а протоколът за неоснователно получени суми е съставен от компетентни органи и е връчен на жалбоподателя.

Съгласно чл. 76а, ал. 1 ЗЗО в случаите, когато изпълнителят на медицинска помощ е получил суми без правно основание, изпълнителят е длъжен да възстанови сумите. Законът не дава дефиниция, кога липсва правно основание, поради което следва да се преценява изпълнението на клаузите по индивидуалния договор и изискванията на съответния Национален рамков договор.

Жалбоподателят е страна по договор № 022103/24.10.2023 г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки, извършване на амбулаторни и клинични процедури с НЗОК.

Съгласно чл. 321, т. 5, б. „а“ и т. 6 от НРД за МД за 2023-2025 г. клиничните пътеки се състоят от следните основни компоненти, които са задължителни за изпълнение от лечебните заведения: 5. индикации за хоспитализация, диагностично-лечебен алгоритъм, поставяне на окончателна диагноза и критерии за дехоспитализация, включващи: а) индикации за хоспитализация, включващи задължително обективни критерии за заболяването, диагностично доказани и аргументиращи необходимостта от хоспитализация; 6. поставяне на окончателна диагноза. В чл. 381, ал. 1, т. 3 от НРД за МД за 2023-2025 г. е въведено правилото, че Националната здравноосигурителна каса заплаща на изпълнител на БМП за случай по КП при наличие на следните условия: 3. спазени са индикациите за хоспитализация и диагностично-лечебния алгоритъм, поставена е окончателна диагноза и критериите за дехоспитализация по съответната КП, както и са изпълнени условията за завършена КП.

По делото е допусната и извършена комплексна съдебно-медицинска експертиза, извършена от лекар-специалист хирург и неврохирург, заключението на която съдът кредитира изцяло. Вещите лица са посочили, че по отношение на ЗОЛ Г. Х. са били налице индикации за прием и лечение по КП № 185 „Л. холецистектомия“, а не за клиничната пътека, по която е била лекувана - КП № 175. Отделно от това е констатирано, че ДЛА по отношение на КП № 175 не е спазен, тъй като в ИЗ и епикризата липсва водеща диагноза и изискващата се хистологична верификация. По отношение на ЗОЛ Л. Ш. също се посочва, че са били налице индикации за прием по КП № 185, а не за такъв по КП № 175, като и при него не е спазен диагностично-лечебният алгоритъм по КП № 175, тъй като липсва водеща диагноза и изискващата се хистологична верификация. Спрямо ЗОЛ В. Ч. са направени идентични констатации. По отношение на пациентът И. К. е направено заключението, че данните от представената медицинска документация не подкрепят индикациите за хоспитализация и лечение по КП № 211.1, като решението за прием за оперативно лечение е взето, преди извършване на диагностично-образни изследвания и поставяне на окончателна диагноза, като не са били налице данни за поява или прогресия на неврологичен дефицит, както и не е проведено физиотерапевтично лечение. Посочено е, че ДЛА по КП № 211.1 е спазен.

С оглед заключението на приетата по делото комплексна съдебно-медицинска експертиза, съдът счита, че оспореният административен акт е издаден в съответствие с приложимите материални разпоредби. След като категорично се установява, че е налице нарушение на чл. чл. 321, т. 5, б. „а“ и т. 6 от НРД за МД за 2023-2025 г. поради нарушение на индикациите за хоспитализация и диагностично-лечебния алгоритъм, посочени в клиничните пътеки, по които ЗОЛ са били лекувани, то е налице и основанието по чл. 381, ал. 1, т. 3 от НРД за МД за 2023-2025 г. НЗОК да не заплати на изпълнителя на болничната помощ стойността на тези КП. Съобразно чл. 431, ал. 1 от НРД за МД за 2023-2025 г. при отчетена и заплатена КП, когато не е изпълнен диагностично-лечебният алгоритъм, липсват индикации за хоспитализация, както и при неизпълнени критерии за дехоспитализация, директорът на РЗОК удържа неоснователно платените суми. В чл. 450, ал. 1 от същия нормативен акт е разписано, че случаите по чл. 76а от ЗЗО, когато изпълнителят на медицинска помощ е получил суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по ЗЗО или на НРД и това е установено при проверка от контролните органи по чл. 72, ал. 2 от ЗЗО, изпълнителят е длъжен да възстанови сумите.

Ето защо предвид липсата на отменителни основания по чл. 146 от АПК спрямо писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25ПП-333/05.11.2025 г., издадена от управителя на НЗОК, същата следва да бъде потвърдена като правилна и законосъобразна, а жалбата срещу нея – отхвърлена.

При този изход на делото и на основание чл. 143, ал. 3 АПК на ответника се дължат разноски,

които обаче не са претендирани в срока за това, поради което съдът не следва да се произнася в този смисъл.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба, подадена от МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД [населено място] чрез адв. С. срещу писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25ПП-333/05.11.2025 г., издадена от управителя на НЗОК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

ПРЕПИСИ от решението да се връчат на страните.

СЪДИЯ: